

Nationale Boomgaardenstichting vzw

Vereniging voor pomologie, fruittuin-, boomgaard- en landschapsbeheer
Leopold III-straat 8, 3724 Vliermaal, tel. 012 39 11 88; fax 012 74 74 38,
www.boomgaardenstichting.be, info@boomgaardenstichting.be
KBO 430 689 797 - bankrek.: IBAN BE65 4518 5253 9196 - BIC KREDBEBB

Hoogstamnieuws 2019-1

Voorwoord

Allereerst wensen wij u namens de NBS nog een fantastisch jaar toe! Dit jaar staan er wederom tal van interessante activiteiten op het programma, waarvan we u natuurlijk graag op de hoogte willen houden op p. 2.

De plantactie draait nog steeds op volle toeren, dus aarzel vooral niet om nog een bestelling te plaatsen of een aanplanting door ons te laten uitvoeren. Meer informatie hierover kunt u terugvinden op p. 6. Nog tot het einde van de winter kunt u uw appel- en pernbomen snoeien (of laten snoeien), om uw boomgaard in vorm en gezond te houden (zie p. 4).

Verder zetten we graag nog even de vogel van het jaar 2019 in de kijker. De steenuil is namelijk een welkome inwoner van hoogstamboomgaarden, die het door de opkomst van laagstamplantages moeilijk heeft om nestgelegenheid te vinden (zie p. 5).

Wenst u lid te worden van de NBS in 2019?

Ontvang 4 maal per jaar ons ledenblad Pomologia (52 pagina's, op A5-formaat en in volkleurendruk) en tal van ledenvoordelen (zoals korting op lessen en boeken) mits het storten van € 20 voor België of € 25 (rest Europa of bij factuur) op het rekeningnummer IBAN BE65 4518 5253 9196 (BIC KREDBEBB) op naam van NBS vzw.

Noteer alvast de volgende data in uw agenda!

Europom® 2019

Deze internationale fruihhappening komt dit jaar terug naar België op **19 en 20 oktober**. Kom zeker eens een kijkje nemen in *Alden Biesen*, waar fruitvariëteiten van over heel Europa worden tentoongesteld.

de KERS® 2019

Ons jaarlijks kersenevenement heeft natuurlijk geen voorstelling meer nodig. Op **14 juli** kunt u in *Alden Biesen* weer de lekkerste kers kiezen en kennismaken met verschillende variëteiten van kersen en kleinfruit.

Eerstvolgende activiteiten 2018

vr 22 feb '19 9.30 u. - 16 u.	Wintersnoei - theorie- en praktijkles (i.s.m. Regionaal Landschap Noord-Hageland) info en inschrijven via www.rlnh.be of 016 61 92 23 regio Vlaams-Brabant
za 23 feb '19 9.30 u. - 16 u.	Wintersnoei - theorie- en praktijkles (i.s.m. Regionaal Landschap Noord-Hageland) info en inschrijven via www.rlnh.be of 016 61 92 23 regio Vlaams-Brabant
za 23 feb '19 14 u.	Wintersnoei leifruit - theorieles en demo (i.s.m. Stad Mechelen) Deelname € 5 (inclusief syllabus) Tivoli-kinderboerderij, Antwerpsesteenweg 94, 2800 Mechelen regio Antwerpen
za 2 mrt '19 9 u. - 16 u.	Wintersnoei hoogstamboomgaarden - theorie- en praktijkles (i.s.m. Regionaal Landschap Brabantse Kouters) inschrijven via jeroen.zaman@brabantsekouters.be of tel. 02 253 43 04 regio Vlaams-Brabant
za 9 mrt '19 14 u. - 17 u.	Snoei van fruitbomen - praktijkles (i.s.m. Velt-Oostkust) Plukhof Beernem, Kasteeldreef 9, 8730 Beernem regio West-Vlaanderen
za 16 mrt '19 9 u. - 16 u.	Vormsnoei van jonge hoogstamfruitbomen - theorie- en praktijkles (i.s.m. Regionaal Landschap Dijleland) inschrijven via tel. 016 40 85 58, mevr. An Devroey regio Vlaams-Brabant
za 16 mrt '19 12 u. - 19 u.	Vormsnoei - praktijkles (i.s.m. 't West-Vlaamse Hart) inschrijven via westvlaamsehart@west-vlaanderen.be of tel. 051 27 55 50 regio West-Vlaanderen
za 23 mrt '19 14 u.	Snoei van fruitbomen - praktijkles (i.s.m. Velt-Brugge) Brierversweg 52-56, 8340 Moerkerke regio West-Vlaanderen
za 30 mrt '19 14 u. - 17 u.	Entles - "Maak je eigen boompje" - praktijkles (i.s.m. Velt-Waasland en Hortus ter Saksen) Mogelijkheid tot het aankopen van onderstammen Hof ter Saksen, Haasdonkbaan 101, 9120 Haasdonk regio Oost-Vlaanderen
za 13 april '19 14 u.	Teelt van aardbeien - theorieles (i.s.m. Stad Mechelen) Deelname € 5 (inclusief syllabus) Tivoli-kinderboerderij, Antwerpsesteenweg 94, 2800 Mechelen regio Antwerpen

Onze activiteitenkalender wordt regelmatig aangepast. Hou daarom best onze website www.boomgaardenstichting.be in de gaten.

NBS-stroop

Het ambachtelijk stoken van fruit uit de eigen hoogstamboomgaarden in koperen ketels geeft de stroop een unieke, herkenbare smaak. Door gebruik van enkel de vruchteigen suikers ontstaat een smeùge, mild zoete stroop, ideaal als gezonde smaakmaker. Ontdek ons huidige stroopaanbod:

PEER of KWEEPEER

- Korsoneisperenstroop € 5/potje (600 g)
- Légipontstroop € 4/potje (450 g)
- Dubbel Flippenstroop € 5/potje (600 g)
- Kweestroop Champion € 4/potje (300 g)

NIEUW!!

- Schenkstroop Kriekpeer € 4/potje (320 g)

Ideaal voor op de pannenkoek of op een ijsje.
1 potje is het resultaat van zowat 2,5 kg kriekperen.

PRUIM of KERS

- Hedelfingerstroop (oogst 2018) € 5/potje (300 g)
- Kers-Oogstappelstroop € 5/potje (300 g)
- Mirabellenstroop € 4/potje (400 g)

NIEUW!!

- Kweegelei Champion € 3/potje (330 g)

Dankzij het gezegende kwee-jaar 2018, heeft de NBS speciaal voor u een grote hoeveelheid kweeperen van eigen oogst tot gele gekookt. Die is jaarrond te verkrijgen op ons secretariaat.

NBS-fruitsappen

Dankzij het zeer succesvol perseizoen in 2018, kunnen wij u tot aan de volgende oogst puur natuurlijk appelsap blijven aanbieden.

appelsap:

bag-in-box (3 liter)

€ 6,50

Opgelet bij het snoeien van fruitbomen!

Snoeit u uw fruitbomen niet... ze zullen zeker ook vruchten dragen. Maar voor de algemene gezondheid van de boom, een mooie boomvorm en kwalitatieve vruchten, passen we wel diverse snoeitechnieken toe. Deze dienen echter door-dacht te worden uitgevoerd...

Het snoeien van een fruitboom geeft sowieso reactie! Wintersnoei werkt prikkelend, daar waar zomersnoei de groei afremt. Snoeien we fout, dan kan dit (erg) nadelig zijn voor de fruitboom. Regelmatig worden de snoeiers van NBSW gevraagd om een boomgaard te onderhouden waar een niet-ervaren snoeier, uiteraard met de beste bedoelingen, het jaar ervoor de bomen heeft gesnoeid... Hetzij te veel!

Hierdoor ontstaat een enorme groei-reactie; de boom focust zich alleen nog maar op groei en zal het volgende jaar ongewenst vele jonge, snelgroeïende twijgen (waterloten) vormen. M.a.w., de verhouding tussen de wortels en de kruin is zoek. In sommige gevallen duurt het enkele groei-jaren vooraleer de kruin terug in ere is hersteld met beperkte ingrepen.

Zo kunnen jonge fruitbomen ook fout ge(vorm) snoeid worden, door geen 3 tot 5 gesteltakken te behouden voor een deftige kroonopbouw en/of het verkeerd inkorten van de eindscheuten.

Een ervaren snoeier zal enkel snoeien wat nodig is en houdt rekening met verschillende factoren, gaande van het behandelen van dominante, afhangende en dode takken, wildopslag, de juiste snede en diens positie... en het eventueel uitbuigen van verticale takken. Ook zal hij jonge en volwassen bomen anders behandelen en maakt hij bij zijn snoei onderscheid tussen pitfruit, steenfruit en noten.

Te veel snoeien leidt het volgende groeiseizoen tot veel ongewenste, snelgroeïende twijgen (waterloten).

Voor wie pas een boomgaard heeft aangelegd en eraan denkt op termijn deze zelf te onderhouden, is het aan te raden eerst de basisregels van het snoeien onder de knie te krijgen. De Nationale Boomgaardenstichting organiseert hiertoe op regelmatige basis losse lessen (zie p. 2) en zelfs jaarlijks een volledige lessenreeks. "Al doende leert men", is de vuistregel van deze kunst.

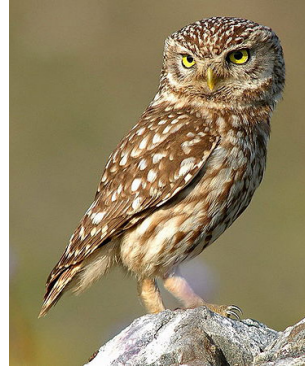
U kan uw boomgaard ook professioneel laten snoeien door ons Maatwerkbedrijf NBSW, wiens ploegen kunnen steunen op een jarenlange snoeiervaring. Meer info via tel. 012 39 11 88.

De Steenuil - vogel van het jaar 2019

Naar jaarlijkse gewoonte heeft Vogelbescherming Vlaanderen de vogel van het jaar gekozen. De steenuil mag zich de meer dan waardige opvolger van de merel noemen. Dit uiltje, want hij is slechts even groot als zijn voorganger, is immers een zeer gewaardeerde bewoner van hoogstamboomgaarden. Daarom willen wij hem graag even in de spotlight zetten.

De steenuil is een klein uiltje met felgele ogen en witte wenkbrauwen op zijn ronde kop. De rest van zijn verenkleed is bruin-wit gespikkeld. Hij stond bij de Oude Grieken bekend als symbool voor de wijsheid, vandaar dat hij als de “mascotte” van de godin Athena werd gezien. Daar dankt hij tegenwoordig nog steeds zijn wetenschappelijke naam aan: *Athene noctua*.

Dit uiltje voelt zich voornamelijk thuis in hoogstamboomgaarden, maar kan ook goed gedijen in valleigebieden met veel knotwilgen. Hij bouwt namelijk graag zijn nest in de holtes van hoogstambomen of knotwilgen. Als alternatief durft hij echter wel eens in schuren of op zolders zijn intrek te nemen. Met het rooien van hoogstambomen (en het vervangen door laagstamplantages) komt de natuurlijke habitat van de steenuil in het gedrang. Een mogelijke oplossing voor het verloren gaan van de zo gewilde holtes, is het zoeken van een nauwe, uitgeholde tak uit een oude, omgehakte boom. Deze tak kan op een rustige plaats langs een dikke tak van een boom gebonden worden. Hierbij is het wel belangrijk dat er geen regenwater in de holte kan belanden. De steenuil is een honkvast dier, dus van zodra hij een gepaste holte heeft gekozen, is de kans groot dat hij daar zijn dagen zal slijten. Bij het zoeken van een geschikte partner zal een vrouwtje sneller kiezen voor een mannetje dat een holte ter beschikking heeft.

Mocht de steenuil toch verhuizen, is dit waarschijnlijk te wijten aan een gebrek aan geschikt voedsel. Het menu van deze uil is heel gevarieerd. In de zomermaanden zal hij zich vooral te goed doen aan insecten, die dan overal aanwezig zijn. Hij eet echter ook graag wormen, kikkers, kleine vogelsoorten en muizen.

Om er zeker voor te zorgen dat de steenuil in uw hoogstamboomgaard blijft, kunt u altijd houtwallen of heggen voorzien. Onbegrasde randen van weilanden en ruige, grazige terreinen zijn ook ideaal als voedselvoorziening.

GRATIS infoblad
voor alle fruitliefhebbers
verschijnt 3-maandelijks

Afzender: NBS-secretariaat,
Leopold III-straat 8, 3724 Vliermaal
V.U.: dhr. Ludo Royen, Boschelstraat 21, 3724 Vliermaal
P508286, afgiftekantoor Hasselt - EDITIE FEBRUARI 2019

U ontvangt Hoogstamnieuws nog niet? Geef ons een seintje via info@boomgaardenstichting.be en ontvang voortaan gratis ons driemaandelijks E-magazine.

U wilt Hoogstamnieuws niet meer ontvangen? Laat het ons weten via info@boomgaardenstichting.be

NBS-plantactie op kruissnelheid

Tot eind maart beschikken we nog over praktisch alle variëteiten van appel, peer, pruim, kers, perzik, noot... (hoog-, half- en laagstam), bessenstruiken, haagplantjes, leivormen, etc. om uw boomgaard- of fruittuinproject nog dit voorjaar mee te helpen realiseren. In kleinere tuinen is zeker ook heel wat mogelijk.

Het volledig assortiment vindt u terug via www.boomgaardenstichting.be - tabblad plantactie - plantfolder. Meer info via. tel. 012 39 11 88.

Kiest u voor plantgoed van NBS, dan helpen wij u, indien gewenst, met het opstellen van een boomgaardplan, het controleren van de onderlinge bestuiving en het spreiden van de rijpheidstijdstippen. U kan zelfs beroepen op onze zustervereniging, het Maatwerkbedrijf NBSW om uw bestelling professioneel te laten aanplanten, al dan niet met veebescherming (paard, koe, schaap, geit, konijn, woelrat ...)

Denk eraan, bij heel wat gemeenten kan u subsidies aanvragen voor de aanplant van hoogstamfruitbomen! Voor Riemst, Wellen, Borgloon en Zutendaal verrekenet het NBS-secretariaat zelf de subsidies, wegens een specifieke overeenkomst met deze gemeenten.